

ELS ERRORS DELS SECTORS DE LA DRETA DE LA LLIGA COMUNISTA SOBRE LA QÜESTIÓ SINDICAL

Lev Trotski

1931

versió catalana feta per Alejo Martínez des de:

http://www.ceip.org.ar/160307/index.php?option=com_content&task=category§ionid=46&id=177&Itemid=114

1.- Si l'estructura teòrica de l'economia política marxista descansa enterament sobre la concepció del valor com a treball materialitzat, la política revolucionària marxista descansa enterament sobre la concepció del partit com a avantguarda del proletariat.

Siguen quins siguin els orígens socials i les causes polítiques dels errors i desviacions oportunistes, sempre es redueixen ideològicament a una comprensió errònia del que és el partit revolucionari i de la seua relació amb altres organitzacions proletàries i amb el conjunt de la classe.

2.- La concepció del partit com a avantguarda proletària pressuposa la seua independència total i incondicional de tota altra organització. Els diferents acords (blocs, coalicions, compromisos) que es realitzen amb altres organitzacions, inevitables en el curs de la lluita de classes, només són admissibles amb la condició que el partit es dirigisca sempre a la classe obrera, marxe sota la seua pròpia bandera, actue només en nom d'ell mateix i explique clarament a les masses els fins i els límits que té aqueix acord determinat.

3.- En els fons de totes les oscil·lacions i els errors de la direcció de la Komintern es troba una comprensió errònia de la naturalesa del partit i de les seues tasques. La teoria stalinista d'un partit "de dues classes" contradiu l'abecé del marxisme.

El fet que la Internacional Comunista oficial haja tolerat aquesta teoria durant diversos anys i que fins ara no l'haja condemnada amb la necessària fermesa és el signe més inconfusible de la falsedat de la seua doctrina oficial

4.- El crim fonamental de la burocràcia centrista de l'URSS és la seua posició falsa respecte al partit. La fracció stalinista pretén incloure administrativament en el regles del partit tota la classe obrera. El partit deixa d'ésser l'avantguarda, o siga la selecció voluntària dels obrers més avançats, més conscients, més devots i més actius. El partit es fon amb la classe tal qual és i

perd el seu poder de resistència davant els aparells burocràtics. D'altra banda els brandleristes i la resta de paràsits de la burocràcia centrista justifiquen el règim partidari stalinista mitjançant una referència filisteia a la "manca de cultura" del proletariat rus, identificant, doncs, partit i classe, o siga liquidant el partit en teoria, de la mateixa manera que Stalin el liquida en la pràctica.

5.- La base de la política desastrosa de la Komintern en Xina ha estat la renúncia a la independència del partit. En un cert període eren inevitables els acords pràctics amb el Guomindang. L'entrada del Partit Comunista en el Guomindang fou un error fatal. El desenvolupament d'aquest error esdevingué un dels majors crims de la història. El Partit Comunista Xinès es creà només per a transferir la seua autoritat al Guomindang. D'avantguarda del proletariat, hom el transformà en cua de la burgesia.

6.- La desastrosa experiència del Comitè Anglorus té els seus arrels enterament en l'aixafament de la independència del Partit Comunista Britànic. Per tal que els sindicats soviètics poguessen mantenir el bloc amb els esquiroles del Consell General (suposadament per interessos d'estat de l'URSS!), hom havia de privar-los de tota independència. Per a assolir-ho, hom dissolgué pràcticament el partit en l'anomenat Moviment de la Minoria, oposició d'esquerra al si dels sindicats.

7.- Malauradament l'experiència del Comitè Anglorus fou la que menys s'entengué, fins i tot en els grups de l'Oposició d'Esquerra. Fins per a alguns dels nostres rengles, l'exigència d'una ruptura amb els esquiroles semblava sectària.

Especialment en Monatte, fou en la qüestió del Comitè Anglorus on més clarament es palesà el pecat original que el llençà en braços de Dumoulin. Açò té una importància enorme: si hom no comprèn clarament allò que passà en Anglaterra en 1925-1926, ni el comunisme de conjunt ni l'Oposició d'Esquerra podran obrir-se pas cap a una perspectiva més àmplia.

8.- Stalin, Bukharin, Zinoviev (que en aquest assumpte eren solidaris, almenys al principi) intentaren reemplaçar el feble Partit Comunista britànic per un "corrent més ampli", que no estigués encapçalat per membres del partit sinó per "amics", quasi comunistes, en tot cas bons companys i coneguts.

Per descomptat que els bons companys, els "dirigents de pes", no volien sotmetre's a la direcció d'un Partit Comunista feble, petit. Estaven en tot el seu dret. El partit no pot obligar ningú a acatar-lo. Els acords entre els comunistes i els "esquerrans" (Purcell, Hicks, Cook) sobre la base de tasques parcials del moviment sindical, eren prou possibles, i en certs casos essencials. Però amb una condició: que el Partit mantingués la seua total independència, fins i tot dins

dels sindicats; actués en el seu propi nom en les qüestions de principi; criticués els seus aliats “esquerrans” sempre que fos necessari, i guanyés, pas a pas, la confiança de les masses.

Però aquest camí, que era l'únic possible, els semblava molt llarg i incert als buròcrates de la Internacional Comunista.

Consideraven que per mitjà de la seua influència personal sobre Purcell, Hicks, Cook i la resta (xerrades de rebotiga, correspondència, banquets, palmadetes amistoses, exhortacions amables), podrien portar a l'oposició esquerrana (“el corrent ampli”) lentament i imperceptible al llit de la Internacional Comunista. Per tal de garantir l'èxit amb més seguretat hom no havia d'emprenyar, exasperar o molestar els benivolguts amics amb artificis, crítiques inoportunes, intransigències sectàries i la resta.

Però com una de les tasques del Partit Comunista és, precisament, alarmar i llevar el son als centristes i semicentristes, calia prendre una mesura radical, subordinant el Partit Comunista al Moviment de la Minoria.

Al camp sindical apareixien només els líders d'aquest moviment. El Partit Comunista britànic havia deixat pràcticament d'existir per a les masses.

9.- Què exigí l'Oposició d'Esquerra russa respecte d'això? En primer lloc que es restablís la total independència del Partit Comunista britànic respecte als sindicats. Afirmàrem que només mitjançant la influència de les consignes independents del partit i de la seua crítica oberta, el Moviment de la Minoria podria prendre forma, precisar millor les seues tasques, canviar de direcció i fortificar-se als sindicats, alhora que es consolidava la posició del comunisme.

Què contestaren Stalin, Bukharin, Losovski i companyia a les nostres crítiques? “vosaltres voleu portar el Partit Comunista britànic per la senda del sectarisme. Voleu empenyar Purcell, Hicks i Cook al camp enemic. Voleu trencar amb el Moviment de la Minoria”.

Què hi replicà l'Oposició d'Esquerra? “Si Purcell i Hicks trenquen amb nosaltres, no perquè exigim que es transformen immediatament en comunistes (ningú pretén tal cosa!) sinó perquè nosaltres volem continuar essent comunistes, això significa que Purcell i companyia no són amics sinó enemics disfressats. Com més ràpid revelen la seua vertadera naturalesa, millor per a les masses. No volem per a res trencar amb el Moviment de la Minoria. Al contrari, volem prestar-li la màxima atenció. El més petit pas endavant que es faça amb les masses o amb part de les masses val més que una dotzena de programes abstractes de cercles d'intel·lectuals, però prestar atenció a les masses no té res a

veure amb la capitulació davant els seus líders o semilíderes temporals. Les masses necessiten una orientació i consignes correctes. Açò exclou tota conciliació teòrica i tota protecció a confusionistes que exploten l'endarreriment de les masses”.

10.- Quins foren els resultats de l'experiment britànic de Stalin? El Moviment de la Minoria, que reunia gairebé un milió d'obrers, semblava prometedor, però portava en si mateix el germen de la seua pròpia destrucció. Les masses coneixien com a líders del moviment només Purcell, Hicks i Cook, als qui, a més a més, avalava Moscou. Aquests amics “esquerrans” traïren, a la primera prova seriosa, el proletariat. Els obrers revolucionaris quedaren confosos, sumits en l'apatia, i naturalment estengueren la seua desil·lusió al mateix Partit Comunista, que no havia estat més que una peça passiva de tot aqueix mecanisme de traïció i perfídia. El Moviment de la Minoria quedà reduït al no-res, i el Partit Comunista tornà a la seua existència de secta menyspreable. Així, gràcies a una concepció radicalment falsa del partit, el major moviment del proletariat anglès, que havia portat a la vaga general, no sols no commogué l'aparell de la burocràcia reaccionària sinó que, per contra, el reforçà i comprometé per llarg temps el futur del comunisme en Gran Bretanya.

11.- Un dels orígens psicològics de l'oportunisme és una espècie d'impaciència superficial, una manca de confiança en el creixement gradual de la influència del partit, el desig de guanyar les masses mitjançant maniobres organitzatives o mitjançant la diplomàcia personal. D'ací sorgeix la política de les combinacions de rebotiga, la política del silenci, de l'encobriment, dels renunciaments, d'adaptar-se a consignes alienes, i finalment passar-se totalment a les posicions de l'oportunisme. La subordinació del Partit Comunista al Guomindang en Xina, la creació de partits obrers i camperols en l'Índia, la subordinació del partit britànic al Moviment de la Minoria, etcètera, són tots ells fenòmens en què veiem la mateixa combinació burocràtica de mètodes que comença amb una impaciència revolucionària superficial i acaba en una traïció oportunista.

És precisament per açò que en els darrers anys insistim constantment en l'enorme importància educativa que tenen els exemples abans citats de l'estratègia de la Komintern. Caldria que hom els estudiés i comparés amb cada nova experiència, no sols per a condemnar els errors i crims històrics quan ja s'han consumat sinó per a aprendre a detectar errors semblants en una situació nova des del començament, mentre encara és possible corregir-los.

12.- Cal dir-ho clarament: els errors d'alguns opositoristes francesos, membres de la Lliga, en la qüestió sindical mostren signes alarmants de semblança amb el lamentable experiment britànic. Només que els errors francesos són de menor escala, i no es desenvolupen sobre la base d'un moviment de masses. Això

permet que certs camarades els passen per alt o subestimen la seua importància de principis. No obstant això, si la Lliga deixa que en el futur el seu treball sindical es porte a terme així, amb els mètodes formulats per la majoria de la seua antiga direcció, les idees i les banderes de l'Oposició d'Esquerra quedaran compromeses a França per molt de temps.

Hauria estat criminal tancar els ulls davant açò. En no haver tingut èxit en l'intent de rectificar aquests errors en la seua etapa inicial per mitjà d'advertències i consells privats, només ens queda denunciar els errors i als seus autors públicament, per a poder rectificar la política per mitjà de l'esforç col·lectiu.

13.- En efecte, a partir d'abril de 1930 la Lliga ha abandonat el treball independent als sindicats en profit de l'Oposició Unitària, que, al seu torn, intenta tenir la seua pròpia plataforma, direcció i política. Dins d'aquestes limitacions tenim una notòria analogia amb l'experiment del Moviment de la Minoria en Anglaterra. Però és important destacar que hi ha determinades característiques de les condicions franceses que fan, ja des d'un començament, més perillós aquest experiment. En Anglaterra el Moviment de la Minoria estava, en el seu conjunt, més a l'esquerra que la direcció oficial dels sindicats.

Pot hom dir el mateix de l'Oposició Unitària? No. Als seus rengles hi ha elements que tendeixen òbviament a l'Oposició de Dreta, o siga al reformisme. Encara no tenim clar quin és el seu pes relatiu.

La força principal de l'Oposició Unitària és la Federació Docent. A França els docents han exercit sempre un paper important en el socialisme, en el sindicalisme i en el comunisme. Hi trobarem segurament molts amics. Però no obstant això no es tracta d'una federació obrera.

A causa de la seua composició social, la Federació Docent pot proveir molts bons agitadors, periodistes i revolucionaris en el pla individual, però no pot esdevenir la base d'un moviment sindical. Tots els seus documents revelen escassa claredat de pensament polític. El Congrés de Marsella de la Federació ha demostrat que els seus membres oscil·len en un triangle entre la línia oficial, l'Oposició d'Esquerra i l'Oposició de Dreta. Li prestaríem un minso servei a la Federació, i també al conjunt del moviment obrer, si ocultéssim els seus errors, les seues vacil·lacions, la seua manca de precisió. Malauradament aquesta era la política de la redacció de *La Verité* (una política de silenci) fins fa pocs dies. I no és casual.

14.- Però, és que volen trencar l'Oposició Unitària? Qui plantege aquesta qüestió així està dient que els comunistes com a comunistes no poden participar

del treball de l'Oposició Unitària. Si aquest fos el cas, significaria simplement que es tracta d'una organització d'enemics encoberts del comunisme. Per sort no és així. L'OU, en el seu conjunt, no és ni comunista ni anticomunista, perquè és heterogènia. En la nostra activitat pràctica hem de tenir en compte aquesta heterogeneïtat. Hem de prestar-los la màxima atenció als grups que evolucionen vers el marxisme. Però amb una condició: que quan apareguem davant els obrers als sindicats actuem en nom de la Lliga Comunista sense admetre cap censura dels nostres actes que no siga la de la mateixa Lliga (o la de tot el partit quan es restablisca la unitat dels rengles comunistes).

15.- Als rengles de l'Oposició Unitària hi ha sens dubte elements que simpatitzen amb l'Oposició d'Esquerra sense ésser membres de la Lliga: hom ha de reunir-los sota les nostres banderes.

Hi ha elements indefinits, que tracten amb totes les seues forces de romandre així, transformant açò en una "plataforma". Amb aquests elements podem fer arranjaments tàctics sobre bases definides, mantenint una total llibertat de crítica mútua. També hi ha, indubtablement, elements aliens, que es troben allí accidentalment o que entren com a agents de reclutament del reformisme. Poden usar la nostra manca de claredat per a aconseguir la descomposició de l'OU. Com més ràpidament els descobrisca hom i els elimine millor serà per a la causa.

16.- ¿Però no estem a favor de col·laborar amb tots els obrers als sindicats, sense tenir en compte les seues posicions polítiques i filosòfiques? Clar que sí, però l'OU no és una organització sindical: és una fracció política que té com a objecte treballar sobre el moviment sindical. Deixem per a Monatte i els seus amics els populistes actuar disfressats. Els revolucionaris actuem obertament davant els obrers. En l'OU podem treballar només amb els que marxen al nostre costat, en la mateixa direcció, encara que no segueixen fins al final de la ruta.

17.- Determinats camarades insisteixen sobretot en què els comunistes han de lluitar per la seua influència als sindicats amb idees i no per mitjans mecànics. Generalment es converteix aquest plantejament, que pot semblar irrefutable, en un lloc comú sense significat. La burocràcia centrista també declara ben sovint, i amb prou sinceritat, que la seua tasca és influir amb idees i no exercir una pressió mecànica. En una anàlisi de fons, la qüestió es redueix a l'orientació política i econòmica, a les consignes i al programa d'acció. Si l'orientació és correcta, si les consignes corresponen a les necessitats del moment, les masses dels sindicats no se senten "forçades". En canvi si l'orientació és errònia, si es proclama una política d'ascens revolucionari en un moment de reflux polític i viceversa, és inevitable que les masses ho prenguen com una pressió mecànica que s'està exercint sobre elles. Per tant la qüestió es redueix a si les premisses

teòriques de l'Oposició d'Esquerra són prou serioses i profundes, si els seus quadres estan preparats per a avaluar correctament la situació i per a plantejar les consignes que corresponen. Tot açò s'ha de comprovar en la pràctica. És inadmissible, doncs, que silenciem o subestimem els pecats i errors dels nostres aliats temporals així com els nostres.

18.- Per increïble que sembla, certs aliats de la Lliga protesten contra la intenció d'un o altre de subordinar l'OU a la Lliga.

Es basen, sense adonar-se'n, en el mateix argument lamentable que usa Monatte contra tot el comunisme.

Significa en la pràctica que alguns camarades que treballen als sindicats volen per a si mateixos una total independència de la Lliga. Creuen que mitjançant les seues maniobres, els seus consells i la seua habilitat personal assoliran resultats que no pot obtenir la Lliga mitjançant el seu treball col·lectiu. Altres camarades, que voldrien tenir la mateixa independència en la premsa, aplaudeixen aquestes tendències. Es planteja llavors el dubte següent: per què entrenen aquests camarades en la Lliga si no li tenen confiança?

19.- ¿Com es plantegen realment les coses respecte a la "subordinació" de l'Oposició Unitària? La pregunta mateixa és falsa. Només els seus propis membres estan subordinats a la Lliga. Com que la majoria de l'Oposició Unitària no està en la Lliga, es tracta d'una qüestió de compromisos, de persuasió o de front comú, i no de subordinació per cert.

En realitat aquells que s'oposen a la pretesa subordinació de l'Oposició Unitària a la Lliga estan exigint en els fets una subordinació de la Lliga a l'OU. Precisament aqueixa és la situació fins ara. En el seu treball sindical, o siga en el més important, la Lliga està subordinada a l'Oposició Unitària, en profit de la qual ha renunciat a tota independència. Els marxistes no poden ni han de tolerar una política semblant. Ni un dia més.

20.- Alguns camarades de la direcció, que tot just encara ahir portaven a terme una política de capitulació, declaren avui estar "totalment d'acord" amb la necessitat de transformar l'OU en un bloc. En realitat volen limitar-se a un canvi de nom. Com més ràpid "acorden" amb la crítica marxista, més s'entossudeixen en realitat en una lluita per mantenir tot com estava. Simplement volen utilitzar la fraseologia de la crítica marxista per a dissimular la vella política. Aquests mètodes no són nous, però l'antiguitat no els fa més atractius.

El verí de la duplicitat i la falsedat corrompria per llarg temps, si no per sempre, una organització revolucionària si aquesta es permetés ocultar una política oportunista darrere una màscara de fraseologia revolucionària. Esperem fermament que la Lliga no ho permeta.

Prinkipo 4 de gener de 1931